

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden
mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejemani velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnilstvo in ekspedijer v
„Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 293.

V Ljubljani, v petek 23. decembra 1898.

Letnik XXVI.

Tržaški namestnik v Istri.

(Izvirni dopis.)

Dne 18. novembra je bil tržaški namestnik v Nerezinu v Istri, da se osebno pouči o tamošnjih čudnih narodno-gospodarskih odnosih. V spremstvu svojega tajnika in trž. ravnatelja financ dr. Zimmermanna je prišel v to mesto, a ne da bi bilo o tem obveščeno tamošnje prebivalstvo hrvatske narodnosti. To je bilo tem bolj čudno, ker je baš isti del ljudstva, katerega se je največ tikal obisk namestnika, moral priti pred Nj. ekselenco, da mu potoži svoje gorje. To pa je zvito hotela prepričati tamošnja lahonska klika, katerej obisk ni bil dokaj dobrodošel in ki bi bila sploh najraje videla, da bi namestnik avstrijskega cesarja ne videl posledic njihovega greha v Nerezinu.

Se o pravem času je o prihodu namestnika izvedel kaplan nerezinski, ki je prišel v pristanišče ravno, ko je priplula ladija z grofom Gočsom. Gospod Radinić je pozdravil namestnika v hrvatskem jeziku, a namestnik je obžalovaje, da ne zna hrvatski, odgovarjal italijanski. Po ogledu luke se je napotil grof v cerkev in potem v šolo, kjer je bil baš pouk.

V šoli se je namestnik hotel poučiti, koliko hrvatskih otrok pohaja šolo, na kar se mu je učitelj debelo zlagal, ko je odgovoril, da s a m o 50 učencev in učenk — učitelj je namreč strasten lahonski agitator in se piše Salata —; na to ga je vprašal namestnik, ako pohajajo hrvatski otroci tudi italijanski oddelek nerezinske šole, — nato pa je Salata prišel v zadrego in molčal! Videvši učitelja zadrego, podal se je namestnik sam v ita-

lijanski oddelek, kjer so baje meščanski otroci in kjer poučuje lahonski učitelj Negri. In tu je namestnik takoj videl, da je velika razlika med otroci, kajti na obrazih se jim je bralo, da niso vsi »meščanski« marveč mešančki. Da bi se namestnik prepričal, koliko je resnice na lahonskem povdarjanju o »italijanski večini istrskega prebivalstva«, je hotel napraviti eksperiment na lastno roko v italijanskem oddelku šole. Učitelj Negri mu je že prej ponosno zagotavljal, da večina otrok govori italijanski in da so italijanskih roditeljev. Namestnik hkrati zahteva, da se vsi oni otroci, ki doma govorijo italijanski, dvignejo od svojih sedežev, a oni, ki govorijo hrvatski, naj obsede.

In tu se je zgodilo čudo: vstalo je samo deset in drugih, kakih 30, so obsedeli, rekši, da govorijo s svojimi roditelji hrvatski. Tu je bil namestniku hkrati očiten dokaz o resnicoljubnosti istrskih »Legašev« in pustil je učitelja Negrija v svoji zadregi zaradi preklicane otročje nedolžnosti, ki je na tako naraven način postavila lahonsko kliko na laž.

Ta obisk namestnika, dasi je bil omejen le na Nerezine, utegne imeti svojih posledic, kajti uverjen je moral biti grof Gočs, kakor je v Nerezinah, tako in morda še slabše mora biti drugod. Ta izkušnja namestnikova pa je bila v pravem času baš v teh dneh gonje proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu, kajti tudi glede Pazina si je moral napraviti namestnik svoje misli.

Morda se vendar enkrat začne svetliti tudi doli v tamni tužni Istri.

Ustavoverni hinaveli.

(Konec.)

Tudi na Ogerskem in Hrvatskem se je vnela huda borba glede varstva državnega ustava. Tukaj pa tej borbi ni dala povoda narodna ravnopravnost, premda se more ravno le ta smatrati za vzrok celemu pokretu. Znano je, kako se v ogerskem saboru pogumno bori opozicija proti vladi in da hoče na vsak način odstraniti minsterskega predsednika Banffyja. Vzrok tej mržnji so zadnje nečiste volitve v deželni zbor, po katerih si je Banffy zagotovil svojo večino. Zato se ustavlja zdaj opozicija z vso silo Banffyjevi vladi ter jej noče dovoliti niti indemnitet za bodoče leto, ker do razprave proračuna tako ne more priti. Vladi je prihitel na pomoč privrženec njen Tisza s predlogom postave, po kateri bi večina priznala indemnitet ter tako rešila ustavo, češ, da brez dovoljenja pobirati davke in porabe državnih dohodkov prestaje prava ustava. Ta predlog je podpisal velik del vladne ali liberalne (!) stranke, a ko je prišel red na Hrvate, tega niso hoteli storiti, češ, da se to ne bi vjemalo z državno-pravnim položajem Hrvatske nasproti Ogerske in da njihova ustavna svest kaj takega ne dopušča. Iz istega razloga je odstopil tudi hrvatski minister Josipović, češ, da se ne vjemajo njegovi ustavni nazori s tako postavo, kakoršno hoče imeti vlada po predlogu Tiszinem.

Tako vidimo zdaj na Ogerskem in Hrvatskem dva tabora, katera zatrjujeta, da se oba borita za obstanek ustava. Kdo bi jim verjel? Tisza, Banffy, Josipović, ogerska liberalna stranka in ogerska

LISTEK.

Noč.

Slika. J. Kósar.

Te papiroske!

Ta vonj, ta dim! Kako vejugasto se vije pod strop! Naslonjen ob odprto okno gledam to valovanje, to izpreminjanje, to pretvarjanje...

Solnce zahaja... tone v brezkončnost, v večnost. Kakor veliko oko, otožno, proseče gleda še iznad gora, gleda... tone...

Ako se je zaprl... Mrak pada kakor temen, gost pajčolan, temne sence se širijo, raztegajo kakor grozeče roke duhov, vstajajočih iz grobov.

Dim papiroske se mi gubi, zgubi... mrak se prikrade v sobo, noč legne po dolini.

Noč, jasna čista noč.

Ali ste že videli kedaj jasno, čisto noč v vsej njeni krasoti, navdeti z vsemi čari, ali ste jo?

Videli ste jo, a umeli je niste... niste...

In sto in sto tisoč zvezdâ zaplami na temnomodrem svodu. Kakor da se je vsul nebroj krlatcev izpred obližja božjega, da prižge milijone in milijone lučij na neizmerjenem nebu.

In luči trepečejo in plapolajo, kakor pramen sveče v dihu cefirovem.

In oni listi in cveti v vrhovih dreves! Šepečejo in šuštiijo, nagibajo se drug k drugemu, kot

bi si razodevali tajne skrivnosti, kojih ne sme čuti človeško uho.

Valovi trepečejo, valovi postajajo pri obrežnih cvetlicah, da jim namočijo stebelca za drugi dan. Težko se ločijo valovi od cvetlic... zadnje trepetajoče valovanje, zadnji pljuski ob skalo in dalje šume in drve... dalje... kam?

In cvetlice ostanejo same v noči ob bregu... zapro čašice, kot bi si hotele še enkrat v spomin poklicati odsle ljubimce in nagnivši cvetove sanjajo in sanjajo o valovih, o izgubljeni sreči... Solnce priplava izza gora, sveže, omito, trak švigne preko ravni in dolin do cvetlic, jih poboža, poljubi; tedaj vzdihne sanjajoči cvetovi, pogledajo, kdo jih moti, in tedaj jim zaškri v solnčnih žarkih v nešteti barvah rosna kapljica... solza po valovih...

A v potoku šumi voda in novi valovi zabojajo cvetke... V novič vztrepčejo le-te in v solzah smehljuje pozdravljajo nove došlece, nove valčke...

A zvezde bleste in žare svetlejšje, jasnejše...

Počasi kakor sanje se dvigne lahna meglica na zahodu. Temni se in temni, razpreza se in razpreza po vsemiru kakor valovje, če se izlije nad dolino.

Oblaki se kopičijo, drve drug za drugim...

Zadnji srebrni trakovi lune bleste po nebu, kakor prsti utopljenčeve roke, iščeče, kam bi se

oprijela. Traki izginjajo... tema, neprozorna tema povsod...

Nikjer luči, povsod tema, povsod noč...

Drhtite srca, trepetate pred to nočjo, pred to temo?

Le drhtite... tudi v vas je bil dan, je bila luč... a sedaj je tema, noč, neprozorna noč...! Zadnji žarki lune, zvezda so vam ugasnili, oblaki so se strnili in sedaj ni drugega v vas nego noč, tema.

Kakor kadeč se ogorek iz dima, strahotno žari skozi to temo, te oblake v neprozorno noč vaša luč, vaše solnce...

In ve trepetate pred tem krvavožarečim ogorkom in se skrivate še globokejšje v temo, mrak.

In kdaj vam zasine dan...?!

Noč... noč... ah ne, saj ni vstala meglica na zahodu, saj se ni razpredla v temne oblake... saj noč še ni pala s svojimi sencami... solnce, še tone za goro, njegovo krvavo oko se še ni zaprl... še gleda... gleda in v njegovih trakovih se mi izpreminja višnjevkasto rjavi dim papiroske v polipa, grabečega s sto in sto rokami krog sebe, dokler se ne izprevrže v zategnjen kolobar, ki se razgubi skozi odprto okno v brezkončnost; večnost...

Solnce je utrujeno palo za goro in mrak je objel zemljo in se strnil z njo v dolg... dolg objem.

opozicija, hrvatski poslanci v ogerskem saboru, vsi branijo ustavo, vsak po svoje. In vendar se do zdaj vseh teh nobeden ni držal ustave. Mar li Tisza? Znano je, da se je na Ogorskem začelo ravno ž njim razumevanje ustava v onem smislu, kakoršen se opaža dandanes; njegova ustava je popolnoma slična absolutizmu. A kar je delal Tisza, to dela zdaj Banffy.

A kar se tiče ogerskih strank, so si vse jednake, vsi so zagrizeni Mažari, a opozicija se bori samo zato, ker ni v večini, a vse vpitje radi nepoštenih volitev ni mnogo vredno, ker ravno to delajo tudi oni v vseh onih krajih, kjer prebivajo Slovani in Rumuni. Tlačiti znajo jednako jedni in drugi in glavna skrb je vseh Mažarov, da ne pride v sabor nobeden Slovan in Rumun. In to je tudi vzrok današnjih zmešnjav. Krivi so vsi, ker zastopstvo ogerske države ni sestavljeno na pravičnej podlagi. Izključena je polovica prebivalcev iz zastopstva, ker hoče le Mažar vladati. Radi tega se zdaj prepirajo med seboj in to bode trajalo, dokler se ne da pravica tudi Slovanom in Rumunom. Tukaj je ustava pogažena, in dokler je ne očistijo tega nasilja, tako dolgo ne bode miru na Ogorskem.

A kaj porečemo o Josipoviću in o hrvatskih poslancih? So-li oni branili do zdaj ustavo? Kaj ni oblila vsakega Hrvata rudečica, ko je minister Josipović govoril pri odkritju milenijskega spomenika pri Zemunu oni za Hrvate sramotilni govor? So-li vršili takrat hrvatski poslanci svojo dolžnost, da niso prosvedovali proti temu spomeniku? So-li branili v ogerskem saboru zares, kakor zdaj zatrjujejo, vedno državnopravni položaj Hrvatske? So-li prosvedovali proti mažarizaciji in grozni eksploataciji Hrvatske od strani mažarske? O vsem tem nam ni nič znanega. In vendar tudi oni zatrjujejo, da branijo ustavo. Dobro bi bilo za Hrvatsko, da so jo zares branili, vsaj bi imela Hrvatska zdaj večji ugled v državi, nego ga zares ima.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. decembra.

O cesarskem pismu, s katerim se odpre kratka zasedanja skoro vseh deželnih zborov, krožijo po časopisju raznovrstne vesti. Najznačilneje pa je, da želi vsak deželni zastop odgovora popolno v smislu izročene udanostne adrese. Tej želji pa vlada neki ne bo ugodila, ker ne more zastopati tako različnih menenj. Krakovski oficijozni »Czas« piše o tem nastopno: Jeden del deželnih zborov je ob enem z udanostnimi izjavami združil tudi formalne adrese, v katerih je izražal politične nazore in zahteve, pri čemer so se pa kajpada pokazale velike razlike, česar ne sme prezreti vlada. Naravno je toraj, da za cesarski odgovor odgovornemu kabinetu ni mogoče, zastopati napram jednemu deželnemu zboru federalističen, napram drugemu zmerno avtonomističen, napram tretjemu zopet strogo ustavni program. Popolno napačna je zahteva, naj bi se odgovor popolno strinjal z vsebino adrese vsakega posameznega deželnega zbora. — Iz tega sledi, da dojde vsem deželnim zborom popolno jednak odgovor, obsegajoč najvišjo zahvalo na udanostno adreso povodom vladarskega jubileja.

Nova jezikovna naredba. Iz Opave v Šleziji je včeraj došlo poročilo, da je pravosodni minister doposlal deželnemu predsedstvu naredbo, na podlagi katere se pri šleskih sodiščih uvedeta poleg nemščine oba deželna jezika. Ta nova jezikovna naredba je zopet nemškimi kričanjem trn v peti in najbrže bodo pričeli veliko gonjo proti Thunovi vladi, ki se drzne uvajati nove »krivice« nemškemu narodu, mesto da bi odpravila naredbi za Česko in Moravsko. K tej »nesreči« se pa še pridružuje podržavljenje opavske češke zasebne gimnazije in sicer preje, nego je odobren dotični proračun. Večje krivice si Germanija pač ne more misliti. In vendar ni storila vlada prav ničesar drugega, nego svojo dolžnost napram šleskim Slovanom.

Thunovemu ministertvu napovedujejo razni levičarski listi bližnjo smrt ter trdijo, da je postalo v Avstriji nemogoče. Razni časniki poročajo seveda dosedaj ne potrjeno vest, da se je grof Thun naveličal voditi brezvspešne boje v zbornici in izven nje in da bo z ozirom na bolezen svoje soproge kmalu odstopil. Nemogoče to

seveda ni, ker vsak drugi kabinetni načelnik bi bil na Thunovem mestu preje izpregel in odložil z ramen težavno breme, toda o tem govoriti je vsaj sedaj še prezgodaj. To je le vroča želja gotovih krogov, ki so vselej zelo nezadovoljni, ako je na krmilu avstrijske vlade mož, ki hoče vsestransko pravično vladati. »Köln. Zeitg.« oporeka trditvi naših levičarskih listov ter pravi, da grof Thun bolj trdno ko kedaj sedi na ministerskem sedežu. Seveda temu listu to nikakor ni všeč in trdi, da je nadaljni obstoj grofa Thuna na čelu avstrijske vlade nevaren za razmerje mej Avstrijo in Nemčijo, kar bi ne bilo v korist ne samo avstrijskim Nemcem, marveč tudi Slovanom, pred vsem pa Ogrom, ki bi gotovo temu ugovarjali. — Kajpada Mažari že, o Slovanih pa tega pač nihče ne more trditi.

Železniški uslužbenec v Belgiji imajo veliko boljše nado za bližnjo bodočnost, kakor pa njih tovariši v naši monarhiji. Železniški minister belgijski je namreč spoznal, da je bila dosedanja plača te vrste uslužbencev preneznatna in nikakor ne ustrezajoča nujnim potrebam. Vsled tega se je hotel prepričati, kako sodijo o tej zadevi železniški uslužbenci sami, in sicer doli do najnižjega. V smislu posebne okrožnice izjaviti se je moral vsak uslužbenec osebno o svojih potrebah, ter povedati, koliko naj bi znašala dnevna. Na podlagi teh izjav je minister dospel do prepričanja, da najmanjša dnevna ne sme znašati manj nego 2 60 franka. In po tem se je tudi ravnal. Te dni se je uveljavil zakon, ki določa temeljitoboljšanje gmotnega stanja železniških uslužbencev od najnižjega navzgor, in sicer z veljavo od 1. julija letos, torej kar za pol leta nazaj. In pri nas? Kdaj se bo kdo ganil?

Protanarhistična konferenca zaključila je včeraj svoja posvetovanja. Sicer ni gotovo, ali je delo že definitivno končano, ali pa se je zborovanje le prekinilo z ozirom na bližnje praznike. Mogoče je tudi, da so z včerajšnjim dnem le zaključene razprave, katerih so se udeleževali oficijelni zastopniki kot delegatje, in da se še nadalje vrši razgovor mej stalnimi zastopniki interesovanih držav. O posvetovanjih samih vlada sedaj še stroga tajnost, vendar se pa poroča iz Rima, da konferenca objavi svojedobno celo poročilo. Sicer pa svet ni preveč radoveden, kaj nam komisija sporoči, ker je splošno znano, da se pravi namen tem potom gotovo ne bo dosegel.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. decembra.

(Glasovi o krizi.) Vedno bolj pogosto silijo na dan glasovi, da je grof Thun naveličan vlade ter da čaka ugodnega trenutka, da se umakne, vzlasti odkar so liberalni Nemci in Mažari začeli ga napadati zaradi njegovih besedij proti iztiranju Poljakov in Čehov iz Prusije. Vidi se, da se zopet vzdigujejo zakulisne sile, ki so v Avstriji silnejše, nego parlament in katerim se je moralo umakniti največ vlad. Vnanje ministerstvo se vselej skaže močnejše, nego notranje. Ako se Thun v teh razmerah vzdrži, bo razlog le ta, da skoro ni mogoče dobiti v teh zmedenih razmerah primerne naslednika.

(Imenovanje.) Oficijal v c. kr. finančnem ministertvu, gosp. Josip Krašna, rodom Ljubljčan, imenovan je adjunktom pomožnih uradov (IX. čin. razred) v istem ministertvu.

(Na graškem vseučilišču) je bil 14. t. m. promoviran doktorjem prava gosp. Viktor Murnik.

(Iz lavantinske vladikovine.) Župnijo sv. Helene v Loki je dobil kaplan g. Leopold Skuhersky; kot kaplan v Laškem trgu je nastavljen g. Ivan Rožman.

(Iz Novega Mesta.) 22. grudna. Včeraj sta bila pri tukajšnjem okrožnem sodišču obsojena dva fanta, Alojzij Anigoni in Hrvat Kukuljević. Rada sta že prej kradla. Letos po leti sta pa v Krškem iz tabernakeljne župne cerkve vzela ciborij s posvečenimi hostijami. Hostije sta raztresla po cerkvi, ciborij sta pa odnesla z namero, da ga prodasta. Pa zrela ptička so kmalu dobili. Kukuljević je dobil 4. Anigoni pa 3 leta zapora.

(Iz Rovt nad Logatcem) 19. decembra. Pri nas imamo krasno solnčno toplo vreme. Mnogo otrok hodi še bosih v šolo. Po solnčnih bregih je lepa trava, kjer je količkaj vlage. Trobentice, divje mačohce, regrat, klinčki, vrtnice še zunaj na pro-

stem cveto. Endivja in motovivec sta še kot preje zelena in rabljiva. Danes pa živo srebro v vremeniku pada. Opoludne je butnil jug z meglami, toplomer v senci kaže +5°, vendar do ščipa dne 28. t. m. zna še obviseti tako. Nasi pravijo: tri dni okoli ščipa ali mlaja — vreme rado nagaja. — Cesarjevo 50 letnico smo tudi tukaj v vasi, v šoli in v cerkvi kar se da lepo obhajali. Dne 2. decembra smo imeli vsi pravi cesarski praznik. Cerkvena slovesnost je bila zjutraj in popoldne v župni cerkvi. Lepo ubrano petje je oskrbelo domače pevsko društvo. Ljudstvo je bilo ta dan navdušeno in se je v polni meri zavedalo tega dne. Vsem pa je iz arca vrelo voščilo do neba za presvetlega cesarja. Šolska mladina je bila obdarovana z lepo jubilejno knjižico Zupan-Hubadovo. Saj pa je samo na sebi eno uro trajajoče veselo potrkavanje prejšnji dan naznanjalo slovesen praznik. Da smo napravili lepo razsvetljavo že prej ta večer, da smo streljali in hiše okinčali z zastavami in lampijoni, mi ni treba še povdarjati. Naša cerkvena in občinska oblast, pa tudi šola so storile za to proslavo kolikor so mogle. — Naša okrajna cesta Rovte živi, počiva. O njej se prav modro molči, kar je se ve nezaslišano. V Žireh se zopet z železnico tolažijo, pa je ta gotovo še tam — za goro, kjer muh ni! — Preteklo soboto popoldne ob 3. uri je zažgalo neko gostaško otroče kozolec posestniku Jak. Kuncu v Rovtah na hiš. št. 95. Pogorelo je vse do tal. Vsa škoda je na tisoč goldinarjev cenjena.

(Za opeklinami) je umrl minuli teden v železnikih triletni Valentin Kosem. Igral se je z užigalicami v sobi. Nakrat je zanetil ogenj in je začela goreti njegova obleka. Vsled opeklin je otrok drugi dan umrl.

(Sneg.) Na potu od Maribora do Celja je danes snežilo. Sneg je pobelil zemljo.

(Koncert »Kola« v Trstu.) Iz Trsta se nam piše: Tržaško pevsko društvo »Kolo« je še zelo mlado društvo, zrastle je takorekoč na koreninah »Slovanskega pevskega društva«, ki je stareje v Trstu. A v kratkej dobi svojega življenja se je razvilo s čudovito močjo ter šinilo kviško, kakor mlado drevo, ki raste na dobri zemlji. Člani »Kola« so mlado ognjeno ljudstvo, ki hrepeni po izvršitvi nebostrmih idejalov. To društvo si z mladostnim utripom prizadeva postati idealizovana misel vsega tržaškega Slovenstva, da, poosobljenost tržaškega Slovanstva. Izraz te ideje je »Kolo« prav krepko pokazalo ta večer, 18. t. m., ko je priredilo svoj koncert v največjem gledališču tržaškem, v »Politeami«. Že misel sama, da mlado slovensko pevsko društvo v Trstu, kjer ječi na tla prikovana naša narodnost, hoče prirediti koncert na velikem odprtem odru, ki ima prostora za največje operne predstave, je bila dokaj drzna. A »Kolo« je hotelo tekmovati s »Slovanskim pevskim društvom«, katero je kratko prej, v večer 3. t. m. priredilo koncert v redutni dvorani istega gledališča, — »Kolo« je hotelo prekositi svojega tovariša in v tem je tičala njegova častihlepnost, ki je je vodila do elementarnega vspeha. Za ta vspeh je bilo treba silnega dela in k delu je moralno silila častihlepnost. Napolniti prostore, ki obsegajo 3000—5000 oseb in čez, je zahtevalo velikega napora. Agitacija v ta namen je bila zelo živahna. Največ pa je pripomogla k vspehu opoludanja blamaža »Progressa« v istih prostorih, to je vleklo, to je elektrizovalo! Ljudstvo je po porazu nasprotnikovem še le dobilo pravcati pogum, je vzplamtelo in si tako samo dalo vzgled, kateri so momenti, ki vodijo k zmági, in kako si je iste izkoristiti v vseh slučajih. Kontingent so bili delavski in srednji stanovci, kateri stanovi tudi povprečno sestavljajo naše čete v Trstu. Te čete so polnile prostrane galerije in prav razlikovale so se med seboj; tako je bila najvišja in najprostranija galerija od sv. Jakoba. Inteligenca, katero je izpopolnjevalo tudi nekaj vnanjih gostov, je bila polnoštevilno zastopana v ložah in v parterju. Pa to so navadne stvari, skupnost je napravila vtis — in ta vtis je bil velikanski. Videti to grmečo težko maso v notranjem gledališču in vso to maso upaljeno v žaru največjega navdušenja, to je govorilo z govorom, ki priča, kaj nestrpno počiva v duši, v srcu vsega našega močnega naroda. — O koncertu »Kola« kot takem ni treba govoriti, kajti umetniški moment se je skoro pogreznil v goreči lavi narodne navdušenosti. Da je bil program kon-

certa tako v točkah petja, kakor tamburaškega zbora, zares nenavaden, mogočen, ki je z vsemi pojavi silil po najvišji dovršenosti, o tem bi bilo odveč govoriti. Dovolj je le dejstvo, da je v nas prirodne zmožnosti petja in glasbe, kakoršna zmožnost znači velikost največjih narodov in ta zmožnost le čaka trenotka, ko se bode, proslavljajoč velikost naše narodne ideje, proslavljala najlepše sama. A v tem večeru je zaživela proroška misel, da vendar ni daleč več čas, ko bode to vse tudi uresničeno, ko bode Slovanstvo Primorja slavilo zmago svoje ideje na sovražnih razvalinah. Toda kakor rečeno: koncert »Kola« v Trstu nam bodi s svojim političnim momentom migljaj in pouk, kako se nam je vesti na mejah Slovenstva, kadar ondi v ljuti borbi zagrmí na tla sovrag, — gorjé, če bi mu pustili zopet na noge, gorjé, če bi se zopet pobral! Nikdar in nikoli več mu ne smemo pustiti kvišku — poraz, ki se mu je minole nedelje pokazal, naj bode začetek porazom, ki naj sledé zaporedoma v vrstah naših trinogov!

(Mučenec naroda.) Kakor smo poročali, je umrl v Novakih v Istri dne 6. novembra tamošnji župnik gospod Anton Ščulc v najlepši dobi svojega življenja, star se le 38 let. Toda v tem kratkem času svojega življenja je storil neizmerno veliko za dušni in telesni blagor podanih mu vernikov. Gospod Ščulc je bil rojen v Žminju kakor sin priprostih kmetijskih starišev. V mašnika posvečen je bil leta 1885. Kot duhovnik služboval je v raznih krajih Istre, v Portoli, v Moščenicah, v Gračišču in Krbunah ter je naposled dobil župnijo v Novakih. Tukaj je posvetil vse svoje mlade moči blagru ljudstva in izkazoval istemu raznih dobrot. Večkrat je povdarjal to-le: »Naš ubogi kmet, pravijo, da nima nikogar, ki bi skrbel zanj, a jaz pravim, da ima ljudi, ki imajo zanj srce, to so naši poslanci. To so možje, ki ne zahtevajo od ljudstva ne srebra, ne zlata, oni hočejo samo, da se jim da zaupanje, da morejo dobro storiti. Izdajica pa je oni, ki se poteguje za sovražnika in pusti na cedilu brata in gleda križem rok, kadar ga napade sovražnik.« V teh besedah je pokazal blagi pokojnik, da je znal, kaj treba narodu, in se je tudi vedno ravnal po tem. Zato pa je bil silno preganjan od Italijanov, ki so mu nasprotovali, kjer so mogli. A on se zanje ni zmenil, marveč živel je le za Boga in za svoje ljudstvo, katero je ljubil kakor pravi mučenik naroda. Bog mu povrni v nebesih, a pošlji skoro vrednega mu namestnika za osirotele Novake!

(Italijanski kandidat v Istri) mesto umrlega Nikole Venierja v dež. zbor isterski je izvoljen dr. Almerigo Ventrelli, advokat v Piranu.

(Z Reke.) Pred malo časom dopotoval je na Reko grof Zichy — in sicer iz Azije, kjer je iskal sledu stari madžarski domovini. Motil se je gospod, ako je mislil, da stopi tukaj na svoja madžarska tla. — Ako ni našel v Aziji več tam rojenih Madžarov, kakor tukaj — slabo znamenje. Vsprejem je bil zelo hladen, zanimali se niso za njega drugi, kakor madžarski naseljenci uradniki. Pred nekaj leti bi bilo vse drugačno navdušenje za brate Madžare. — Kakor je že znano, začela je izdajati avtonomna stranka svoj list »Difesa« na Sušaku, ker ni bilo v Reki dovoljeno. Ali mislimo, da si ne bode z njim malo ali nič koristila; — konfisciran je vsaki list, samo pod roko ga dojde kaj v mesto, policija zelo pazi — tudi kaznovanih bilo je že nekaj. — List ima prenedostojne članke proti svojim protivnikom, zlasti proti guvernerju. Z nedostojnim zabavljanjem ne bodo rešili avtonomije. — Brzjavi so poročali o ognju na parobrodu »Lacroma«, a bilo je prav malo škode, prav mnogi niso za to še znali, zvedeli so po novinah. — »Hrvatska Sloga« na Sušaku bo začela izhajati vsaki dan po novem letu. Samo da ne dojde v kake nespretno roke. Kakšna sreča, ako bode tudi nadalje urejevana v krščanskem duhu in ako izpodrine v naši okolici reško časniško golazen!

(C. in kr. vojaška oskrbovalnica) je poslala trgovski in obrtniški zbornici izkaz, koliko otrobov se bode v Gradcu, Mariboru in Celovcu pri dotičnih oskrbovalnicah l. 1899 lahko kupilo. Natančnejši podatki se lahko vpogledajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Kronska veljava.) Počenši s 1. januarjem 1899 uvede se pri vseh avstro-ogerskih železniških upravah zaračunavanje v kronah in vinarjih. Ob-

činstvo se vsled tega opozarja, da pri uporabi sedanjih vozniških listov za železnico, ki so dopustni še do konca aprila 1899, od novega leta nadalje označi interesno deklaracijo in povzetje samo v kronah in vinarjih.

(Občine in poštna hranilnica.) Leta 1895 je med poštnohranilničnimi vložniki bilo 500 občin, leta 1896 že 576, a vlani 569. Dne 31. dec. 1897 je na Štajarskem poštnohranilnično knjigo-vložnico imelo 34 občin, po Koroškem 37, po Kranjskem 23, po Primorju 51, a po Dalmaciji 14 občin.

(Knjižnice s poštnohranilnično knjižnico) je dne 31. decembra 1897 po Avstriji bilo 46, od teh 3 v Primorji, 2 na Kranjskem, 3 po Koroškem, 6 na Štajarskem, med zadnjimi župnijska knjižnica na Dobrni in v Zrečah.

(Šolska oblastva in poštna hranilnica.) Koncem lanskega leta je 411 šolskih oblastev imelo na skrbi knjižico poštnohranilnično, od teh bilo jih je 30 na Štajarskem, 24 po Koroškem, 8 na Kranjskem, 5 po Primorji, 3 v Dalmaciji.

(Desnica sv. Štefana.) Kapelica sv. Žige v Budapešti se popravlja. V njej je bila shranjena desnica sv. Štefana, katero so ob tej priliki slovesno, ob prisotnosti kardinala Vaszaryja, dvornega maršala grofa Apponyja, varuhov kr. krone Szlavya in Radvanskega slovesno prenesli v zakladnico, kjer je shranjena krona sv. Štefana.

(Skromna zahteva.) »Tribuna« objavlja nastopno karakteristično pismo, ki je je doposlal neki volilec zastopniku dotičnega okraja v parlamentu: »Častiti gospod poslanec! Ker sem v posesti jedne srečke turinske loterije, Vas prosim, delovati na to, da se prisodi prvi dobitok številki 100.907, katero nosi moja srečka. Oprostite, da Vas nadlegujem in bodite uverjeni...« Ali je poslanec ustregel želji svojega volilca, o tem poročilo molči!

(Liga.) Francoski katoliški shod, ki je bil v Parizu od 28. nov. do 5. dec., je sklenil osnovati ligo, katere udje bi se zavezali nobenih slabih časnikov ne brati, zabraniti slabe časnike, kjer mogoče, zahtevati po kavarnah in gostilnah dobre časnike, naročati se jedino le na katoliške časnike. — Isti shod je sklenil tudi osnovati organizacijo, ki bo skrbel, da se vzgoje po deželi mladi možje za govornike pri konferencah.

(Nesreča pri plinarni.) V Newyorku so hoteli izročiti prometu velikansko plinarno. Posoda za shranitev plina je pač največja, kar jih je sedaj, in drži 360.000 hl vode (največji tak zbiralnik plina na Dunaju sprejme 100.000 hl). Pri preskušnji se je napolnil zbiralnik z vodo, a veliki pritisk je razgal steno, voda se je udrla z veliko silo, umorila dva delavca in mnogo jih nevarno poškodovala.

(Električni klobuki.) Elektrizovanje života je za nekatere bolezni po nauku zdravnikov dobro zdravilo. Iznšli so sedaj majhne baterije — »phreno-elektrophoro« —, ki tehtajo samo 17 gramov, se denejo v klobuk in pošiljajo mil električen tok okoli glave. Taki klobuki so baje jako koristni onim, ki jih boli glava ali oči. Dame jih rabijo lahko kot obveze na glavi.

(Zdravnik ali pravdnik?) Mati: Jaz mislim, da naš Janezek, ko odrase, postane zdravnik. Slišala sem ga namreč danes, kako je svojo sestrnico svaril, naj pazi na svoje zdravje ter da je torta zelo škodljiva. — Oče: Jaz pa mislim, da bo pravdni doktor, ker sem opazil, da je potem pojedel dva kosa torte, svojega in sesternege.

Društva.

(Slov. kat. del. pevsko društvo »Zvon«) priredi božično veselico v ponedeljek, dne 26. decembra 1898 v veliki dvorani »Katol. Doma«, s prijaznim sodelovanjem slav. tamburaškega zbora »slov.-krščanske socijalne zveze«. — Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. D. Jenko: »Napreje«, tamburanje. 3. H. Volarič: »Slovenski svet ti si krasan«, poje zbor. 4. Dr. B. Ipavec: »Domovini«, tamburanje. 5. A. Hajdrih: »Lahko noč«, poje gg.: Iv. Oblak, M. Oblak, P. Kralj, F. Urbančič. 6. H. Volarič: »Zvečer«, zbor z bariton-solo, solo poje M. Švajger. 7. I. Runjanin: »Lepa naša domovina«, tamburanje. 8. A. Härtl: »Večerna«, osmospev. 9. I. Aljaš: »Občutki«, zbor z bariton-solo, solo poje P. Kralj. 10. Dr. G. Ipavec: »O mraku«, tamburanje. 11. Šaljivi prizor: »Jožek na potovanju skozi Sibirijo«, predstavlja Albert Pirnat. 12. P. A. Heibar: »Brambovska«, poje zbor. — Začetek točno

ob 6. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 20 kr., za otroke 10 kr., člani društva so vstopnine prosti. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

Telefonska in brzjovna poročila.

Gradec, 23. decembra. Poslanec Steinwender je imel včeraj v Beljaku shod volilcev, katerega so se udeležili mnogi nemški nacionalci in socialisti. Nacionalci Godel iz Gradea je govoril o novi taktiki liberalne stranke v državnem zboru ter jo obsojal, napadal je dr. Steinwenderja ter mu očital slabost in neodločnost. Steinwender mu je ugovarjal: Neumnost, nesmisel! Steinwender je zagovarjal novo taktiko ter je oistro napadal vodstvo graške liberalno-nac. stranke. Vsprejeta je bila resolucija, ki obsoja novo taktiko in ž njo tudi Steinwenderja. Vsled tega je Steinwender izjavil, da je sit parlamentarnih težav in da takoj odloži mandat, ako se na shodu volilcev, katerega v kratkem skliče, le zdatna manjšina izreče, da ne odobrava njegovega postopanja. Mej drugim je dejal: Raje nego z nemškimi radikali grem s socialisti ali pa s Slovenci. — Te besede so vzbudile silen hrup. Nacionalci so zapeli »Die Wacht am Rhein«, socialisti pa svojo pesem »dela.

Dunaj, 23. decembra. Včerajšnje poročilo o odredbi pravosodnega ministra za sodišča v Sleziji se potrjuje. Vsem trem deželnim jezikom je enakopravnost pri sodišču zagotovljena. Jednako je grof Thun naznanil političnim oblastvom v Sleziji, da naj s strankami občujejo v njih jeziku.

Dunaj, 23. decembra. Soproga ministerskega predsednika grofa Thun je precej nevarno zbolela.

Dunaj, 23. decembra. Bolezen grofinje Thun se je nekoliko zboljšala, vendar je še vedno opasna. Po noči je bil odposlan od papeža blagoslov. Ljudevit Viktor je osebno povprašal o bolezni.

Budapešta, 23. decembra. Poslanska zbornica je sklenila, da jutri, v nedeljo in ponedeljek ne bo seje. Posl. Molnar je izjavil, da bo njegova stranka z ozirom na to, da je ustava v nevarnosti, tudi nadalje onemogočevala delovanje parlamenta. Stranka bo porabila priliko sedaj, ker ima boj največ nade na uspeh. Nagodbo hoče imeti rešeno parlamentarnim putem. Z bojem bo prenehala še le tedaj, ko pride drug kabinetni načelnik, akoravno bi pripadal tudi sedanjí večini. Danes se razprava o terminu za volitev predsednika nadaljuje.

Budimpešta, 23. decembra. Posl. Horansky je napadal Banffyja, češ, da pri vsakih dogovorih z opozicijo Banffy prelomi besedo in opozicijo spelje na led. Sedaj se mu to ne posreči.

Pariz, 23. decembra. Na željo kasacijskega dvora predložil je ministerski predsednik predsedniku Faure dekret, s katerim se njemu in vojnemu ministru dovoljuje, da smeta izpovedati v znani Dreyfusovi aferi. V to svrhu se poda kasacijsko sodišče v palačo ministerskega predsednika, kjer bota oba zaslišana.

Pariz, 23. decembra. Zbornica je odobrila dvamesečni budgetni provizorij ter dovolila 60 milijonov frankov za zboljšanje in pomnoženje vojne oprave.

Atene, 23. decembra. Kralj je podpisal dekret, s katerim se razpušča sedanji parlament. Nove volitve so razpisane na 19. februarja. Novoizvoljeni parlament se snide 16. marca.

Carigrad, 23. decembra. Sinoči je ustrelil Hasus-paša, višji uradnik mestne prefektore, v javnem lokalu sultanovega pribočnika Gani-beya, ki je radi raznih grozodejstev zelo na slabem glasu.

Madrid, 23. decembra. Ministerskemu predsedniku Sagasti se je tolezen precej shujšala. Včeraj je pozval k sebi generala Weylerja. Montero Rios je Sagasti naznanil, da vstaši na Filipinih ugovarjajo združenju otokov z Ameriko.

Umrli so:

21. decembra. Marija Čemažar, delavka, 47 let, Poljanska cesta 47, legar.

V hiralnici:

20. decembra. Angela Terezija Rakar, usmiljenka, 34 let, jetika.

22. decembra. Ivan Godec, kajžarja sin, 24 let, status epilepticus.

V bolnišnici:

20. decembra. Martin Bregar, klepar, 19 let, jetika.
21. decembra. Rozalija Bomboni, gostija, 68 let, haemia in quinalis embolia pulm.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrevi	Nebes	Padačina 24. urah
22	9. zvečer	744.6	-1.0	m. svzh.	skoro jasno	
23	7. jutraj	745.7	-3.1	sl. jvzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	746.5	-0.8	sr. jvzh.	skoro jasno	

Srednja večerajšnja temperatura -1.1°, za 1-2° nad normalno.

Poslano. *)

Jako nerad, toda javno izzivan, podam slavnemu občinstvu nastopne resnične podatke, da bo slavnostno razsodilo, da-li me je grozna katastrofa iz l. 1895 najhuje zadela in ali ni uvod mojega sobotnega inserata popolnoma opravičen?

Po smrti blagega rodoljuba g. Mihe Pakiča srečal me je pred hišo »Slov. Matic« pokojnega polubrat gospod višjesodni svetnik Pleško in me vprašal, ako vem za kakega trgovca, ki bi hotel prevzeti trgovino po njegovem pokojnem bratu. Odgovoril sem, da se hočem za stvar zanimati in gosp. nadsvetniku svoječasno o tem poročati. Prišel mi domov, posvetoval sem se s svojo soprogo, bi li ne kazalo meni to renomirano trgovino prevzeti? Pri tovarni za milo itak ni bilo nobenih dohodkov — radi brezmejnega importa židovskega mila. Prišlo je res do kupa in prevzetja te trgovine po meni. Ker so pa dediči za trdiko in izborni, sadni in mesarski trg dominujoči prostor zahtevali 4000 gld. odkupnine (t. j. plačati sem moral prevzeto blago po nakupni ceni in poleg tega odšteti še 4000 gld. za trdiko in prostor) in ker čez ta prostor dediči niso mogli razpolagati, šel sem pred sklepom kupčije na merodajno mesto se informovat, bode li meni prostor osiguran. Provoiral sem sklep dotične korporacije, s kojim mi je bil prostor zagotovljen. Še-le potem sklenil sem kupčijo. Mir sem imel na tem prostorn šest let — z izjemo povišanja najemnine vsled ponudbe nekakega meseccev pozneje se v ravno taki stroki etablujočega tedanjega vinotrčca.

Pa prišel je nesrečni potres in z njim velikanska prekucija v Ljubljani. V četrtek po potresu, to je 18. aprila 1895. zvedel sem, da se je v ravno isti hiši stanujočemu veletržcu g. J. C. Mayerju dovolila zgradba barake na Kongresnem trgu. Vsled splošne govornice, da se bo kresijsko poslopje, v kojem sem imel dve cvetoči trgovini (za vodo in Spitalskih ulicah) demoliralo in da se je veletržcu g. J. C. Mayerju zgradba barake že dovolila, šel sem še isti dan t. j. dne 18. aprila 1895 na merodajno mesto prositi, da se tudi meni zgradba barake dovoli, — in sicer, da bodem svojo posest ohranil — na prostoru za knezoškofijsko palačo.

A čujte, kaj sem zvedel! Dejala se mi je: Mi Vam ne moremo nič dovoliti, saj še sami ne vemo, ali se bo kresija demolirala ali rekonstruirala. Na mojo opombo, da se je tudi g. Mayerju zgradba barake dovolila, odgovoril mi je nič kaj prijazni gospod: »Vasj pritličje je dobro, le I. nadstropje, kjer ima g. Mayer skladišče, in II. nadstropje sta močno poškodovana«. Proseč še, da se mi prostor za škofjo na vsak način rezervira, zadrli se je zopet gospod: »Saj sem Vam že povedal, da še sami ne vemo, kaj se bo s hišo zgodilo. Ako bo treba, bodele že prostor dobili!«

Odšel sem s tužnim srcem. Toda čujte, kaj se zgodi! Mož, ki je 6 let prežal na Pakičevo trgovino, uporabil je baš to žalostno priliko (toraj nesrečni potres), da je po nekotih ovinkih z vzorenjem z izvoščekom pred sejo in s posetom malone pri vseh merodajnih in žalihože neinformovanih gospodih v istodnevno sejo kot nujni (!) predlog (ki tedaj ni bil na dnevnem redu) spravil, da se mu prav na istem mestu, na kojega sem jaz že dober mesec preje reflektiral, dovoli zgradba grde lesenjače, mej tem ko bi jaz — kar sem tudi pozneje na dveh drugih slabih, mojo trgovino uničujočih prostorih storil — sezidati pustil lično barako. Da je bila mera arrogance polna, kontroliral je mož glasovanje in sua causa stavljenega predloga.

Kakor se vidi, mož ne pozna parlamentarnega običaja, da mora isti, o kojega zadevah se obravnava, posvetovalno dvorano že pred obravnavo zapustiti, ne pa s svojo narzročnostjo na glasovanje uplivati. Zmagal je s par glasovi večine. Jaz, nič sluteč o atentatu na mojo zagotovljeno posest, zvedel sem o stavljenem in sprejetem predlogu

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

stoprav dan po tisti ominozi, moji trgovini smrtni udarec provzročil seji. Govoril sem pozneje s petimi gospodi, ki so za zgradbo krasne lesenjače glasovali, pa skoraj vsi so rabili jednake izgovore: »Zakaj me pa niste informirali, jaz bi gotovo proti dovolitvi glasoval; ta gospod je bil pri meni in me za to naprosil; menil sem, da je Vam, ker se niste nič brigali, vsejedno, kje naj stoji Vaša baraka, tukaj ali kje drugod«.

Graditi sem moral potem barako na jedinem prostoru, ki je bil še na razpolago, na skritem prostoru za štanti ljubljanskih branjevcev, na prostoru ki je bil esled demoliranja starega in zgradbe novega poslopja meščanske imovine v raznih intercalih skupno gotovo dve leti za splošni promet zaprt, — na prostoru, po kojemu ozki pasaži si bil vesel, če si obleko nepoškodovano ohranil, o dežnikih niti ne govorim, ker vsak je dobil večjo ali manjšo prasko, veliko bilo je popolnoma polomljenih — na prostoru, kojega je ljudski humor krstil »Šipka« in si bil vesel, da si ga imel enkrat za hrbtom, — na prostoru v »jami« kjer sem moral pri vsakem deževju graditi most, pri nalivih je pa blago škodo trpelo, na prostoru, v kojem nisem bil v vseh treh letih skupaj toliko časa, kolikor sem sedaj vsaki dan v svoji novi na starem prostoru ležeči prodajalnici in to vsled ogorčenosti, ko sem moral gledati, kako so moji stari odjemalci skozi predor bežali k mojemu usodepolni potres izkoriščujočemu konkurentu, ki je zasedel na široki frekventni cesti ležeči, meni zagotovljeni in z dragim denarjem odkupljeni prostor. Koliko gorja sem jaz v teh treh letih prežal, ni možno moje pero popisati.

Dnevna skupila niso padla le za polovico, marveč še četrtine prejšnjih dnevnih skupil nisem imel. S tem dobičkom ne bi mogel niti dobrega hlapca plačevati, tem manj pomočnika ali pa še celo najemščino in davek. Le radi upanja na boljšo kupčijo na starem prostoru (kjer se sedaj zopet hvala Bogu nahajam) ustrajal sem in seveda pridno »gor« plačeval.

Toliko v pojasnilo slavnemu občinstvu, katero prosim, naj si moje blago preje ogleda in o cenah prepriča in potem sodi, ali je blago dobro ali ne. (Kar je bilo pokvarjenega, sem dal odstraniti; deloma sem je ceneje prodal, deloma pa požgal.)

Z odličnim spoštovanjem

Lastnik trdke:

M. Pakič,
prvi kranjski lesni, košariški in sitarski obrt.

Pod varstvom.

Marija Cvajner iz Preske, varuh Ant. Keršinar od tam; Janez Modic iz Bresta, kurator Jožef Modic od tam; Marija Burger iz Spod. Gamelj, varuh Mat. Burger od tam; Jera Kavčič iz Vač, varuh Andr. Žerovnik od tam; Marija Aljaž iz Gor. Pirnič, varuh Fr. Aljaž; Janez Taškar iz Rudnika, varuh Jernej Habjan iz Babna Gorice.

Koledar katol. tisk. društva za leto 1899,

namenjen zlasti slovenski duhovščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko 400 šolarjev. — Neudom stane krasno vezan gld. 1-20.

Na prodaj je hiša

štej. 88 v Vodmatu pri Ljubljani. Poslopje je novo, davka prosto 12 let. Zraven hiše je vrtec. Natančneje se izve pri lastniku v hiši 875 sami.

Služba organista (cecilijanca) in cerkvenika

je razpisana do novega leta.

Več se izve pri podpisnem cerkvenem predstojništvu.

Župni urad v Št. Rupertu na Dolenjskem, dne 15. decembra 1898.

878 5-4

Jan. Mervec, župnik.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Precast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi. 386 52-30

Pošilja vsako blago poštnine prosto.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta 8, poleg Alojzijevega

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najtanjše izdelovanje

monštranc, ciborijev, kelihov, tabernakljev, svečnikov, lestencev, križev itd. 765

iz najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

Severonemški Lloyd v Bremi.

866 30-3

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dne 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštih brzoparnikov do Novi-Jorka: Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer

Iz Southamptona dotaknivi se ev. Cherbourga vsakosredo in nedeljo

Iz Geneve dotaknivi se Neapola

via Gibraltar dva ali trikrat na mesec.

Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.

Do Buenos-Ayres.

Do Japonskega.

Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Najlepša in najceneja priložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani: Edvard Tavčar.

Dunajska borza.

Dne 23. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 15 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 85 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 60 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 90 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	97 » 65 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	952 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	360 » 30 »
London vista	120 » 50 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » — »
20 mark	11 » 80 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 25 »
C. kr. cekini	5 » 70 »

Dne 22. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	166 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 20 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 25 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 » — »
Priporitetne obveznice državne železnice	220 » — »
» južne železnice 3%	179 » 75 »
» južne železnice 5%	125 » 50 »
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	19 » — »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » 50 »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » 40 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 » 25 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3515 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	424 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	64 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	114 » — »
Montanska družba avstr. plan.	200 » — »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	177 » 50 »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanj za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.